

ŽIVI SPOMENIKI - PROSTORI BREZČASJA

Idejna zasnova prostorov za prosti čas na reških mlinih

Gloria Butorac / 25160047 / ULFA / EMŠ Arhitektura
Mentor: doc. Gašper Medvedšek, univ. dipl. inž. arh.
Ljubljana / Leto : 2025/2026

KAJ SO PROSTORI BREZČASJA?

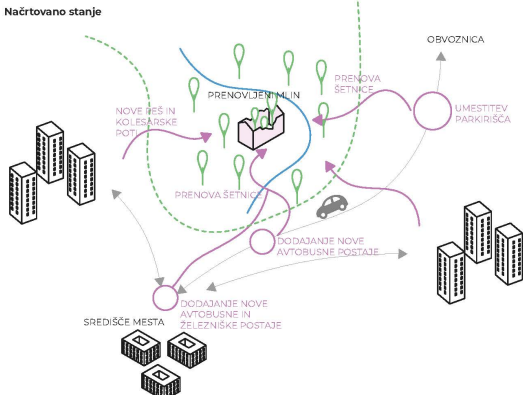
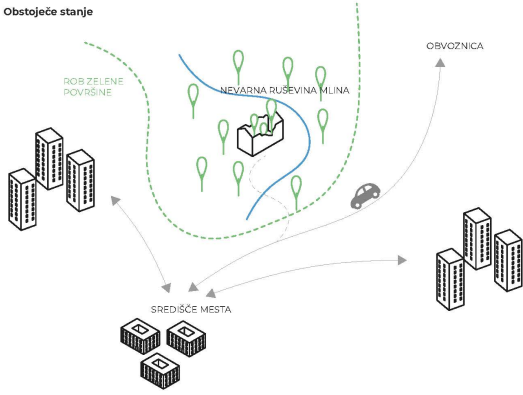
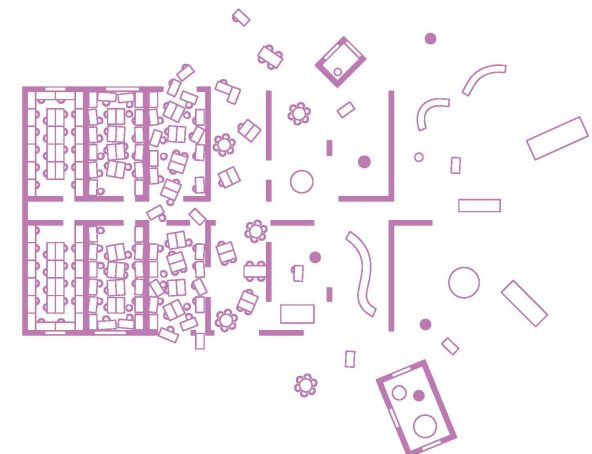
MOJ ODGOVOR:

Prostori, ki spodbujajo svobodo, niso nujno odprti in neskončni. To so prostori, ki ne odražajo zunanjih pričakovanj, ampak notranje doživljanje, hkrati pa omogočajo spontanost, zadrževanje in lahкотnost gibanja.

Tak prostor ne narekuje tempa – ne šteje mo minut, temveč doživljamo trenutke. Ne zahteva pozornosti, ampak jo spontano pritegne, je povabilo k prisotnosti. Obstaja izven koledarja, izven tabel in urnikov, ni določen z zunanjim svetom, ampak tesno povezan z notranjim doživljanjem.

V prostoru, v katerem smo svobodni, čas izgubi svojo linearnost.

Zato so prostori prostega časa pravzaprav prostori brezčasa.

Pomanjkanje odprtih zelenih površin v mestu Reka predstavlja dolgotrajen problem, ki je tesno povezan z njegovim industrijskim in urbanističnim razvojem. Mesto, ki se je skozi zgodovino oblikovalo kot delavsko in pristaniško središče, je ustvarilo izrazito, vendar neurejeno mejo med pristaniškim in urbanim območjem na eni strani ter zelenimi in pretežno neurejenimi površinami na drugi.

Mestno središče, ki je bilo deloma priloženo z nasipanjem obale, skupaj z gosto pozicijskim širšim centrom ter soseskami iz 20. stoletja, preprečenimi s cestami in parkiri, ni omogočilo oblikovanja neprekinjenega zelenega pasu znotraj mesta. Obravnavana lokacija dejne zasnove zato predstavlja pomemben prostorski potencial, saj izpolnjuje vse pogoje za razvoj mestnega zelenega pasu, ki bi služil tako prebivalcem Reke kot tudi širši regiji.

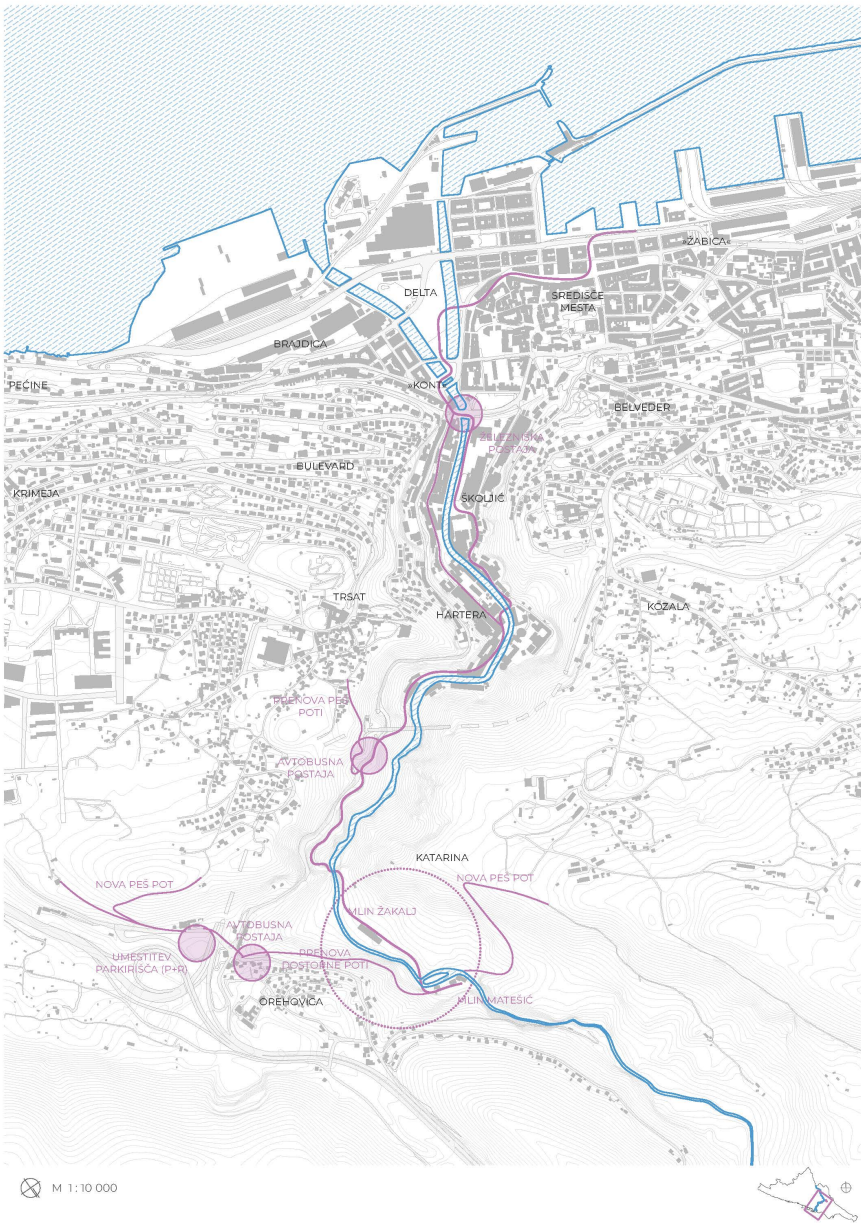
Slabša povezanost izbrane lokacije z mestom je posledica postopnega propadanja industrijskih dejavnosti v tem delu mesta. Dostop do lokacije iz mestnega središča je trenutno mogoč po poteh, ki vodijo skozi degradirano območje nekdanje Hartere in zaradi svojega stanja predstavljajo določeno tveganje za uporabnike. Alternativno je dostop mogoč po strmih in zaraščenih poteh, ki zahtevajo večjo telesno pripravljenost.

Možen je tudi prihod z avtomobilom do mostu na vходу v območje, vendar obstoječa prometna infrastruktura in spremljajoče površine niso prilagojene večjemu številu obiskovalcev.

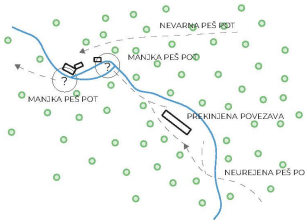
Lahko rečemo, da območje Rječine v okolici mlinov danes predstavlja skrajno točko poti, ki vodi iz mestnega središča ob Rječini proti kanjonu. Strategija projekta temelji na ponovni aktivaciji tega dela Rječine, ki bi s svojim vplivom spodbudila razvoj tudi drugih območij ob tej poti, saj ta predstavlja velik prostorski potencial.

Poleg revitalizacije območja bi izvedba projekta prispevala k reorganizaciji infrastrukture, vzpostaviti novih poti, ki bi povezale različne dele mesta z lokacijo, ter izboljšanje obstoječih povezav z zagotavljanjem dostopnosti za globalno ovirane osebe. V svoji končni obliki bi projekt s svojim vplivom na široko okolico predoblikoval glavno povezavo med mestnim središčem in kanjonom Rječine, s čimer bi območje ponovno zaživel skozi izobraževalne, rekreacijske in alternativne dejavnosti. Ob poti bi nastali različni prostorski »žepi«, namenjeni počitku, srečevanju in izražanju prostostnih dejavnosti, ki bi spodbujali druženje ter povezovanje različnih generacij in družbenih skupin.

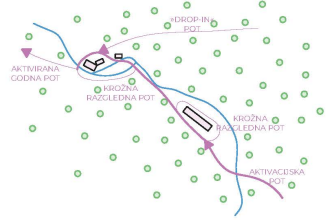
Za hitrejši dostop do lokacije bi bilo na polovici poti, ob Lujzijni cesti, ponovno vzpostavljeno avtobusno postajališče, kar bi globalno oviranim osebam in drugim obiskovalcem omogočilo lažji in hitrejši prihod na lokacijo. Zaradi neposredne bližine obvoznice se odpira možnost ureditve parkirišča pri zgornjem vходу na lokacijo, ki bi lahko služilo obiskovalcem območja ali pa bilo vključeno v sistem »Parkiraj in se pelji« (P+R) za obisk mesta. Nove manjše poti bi dodatno okrepile povezanost okolških sosesk z lokacijo in mestnim središčem.

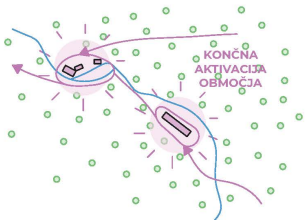
SITUACIJA - NOVO STANJE

OBSTOJEČE STANJE

INTERVENCIJA

AKTIVACIJA

POGLED NA VHOD POD STREHO IN STIK NOVEGA VOLUMNA Z MLINOM

POGLED NA POHODNO STREHO, MLIN IN KOCKO

ŽIVI SPOMENIKI - PROSTORI BREZČASJA

Idejna zasnova prostorov za prosti čas na reških mlinih

Gloria Butorac / 25160047 / ULFA / EMŠ Arhitektura
Mentor: doc. Gašper Medvedšek, univ. dipl. inž. arh.
Ljubljana / Leto : 2025/2026

UVOD V PROJEKT

Na podlagi podrobne analize obstoječih ruševin mlinov so bili opredeljeni ključni pogledi in prostorski elementi, ki določajo identiteto lokacije. Pozabljene in zapuščene objekte je v veliki meri prevzela narava. Vegetacija se svobodno prepleta okoli skrbno zgrajenih kamnitih struktur, vzpenja po njihovih fasadah in sega vse do nekdanjih zgornjih etaž mlinov. Zelenje deluje kot naravna zavesa, ki utrjuje ostanke objektov ter ustvarja edinstveno povezavo med naravnimi in grajenimi elementi.

Koncept prenove in dozidave obstoječih mlinov izhaja iz ideje ohranjanja tako grajene kot naravne dediščine lokacije. Namen prenove je zaščititi in predstaviti mlino v njihovem današnjem stanju, ki hkrati priča o preteklosti prostora in izraža moč narave pri postopnem preoblikovanju grajenega okolja.

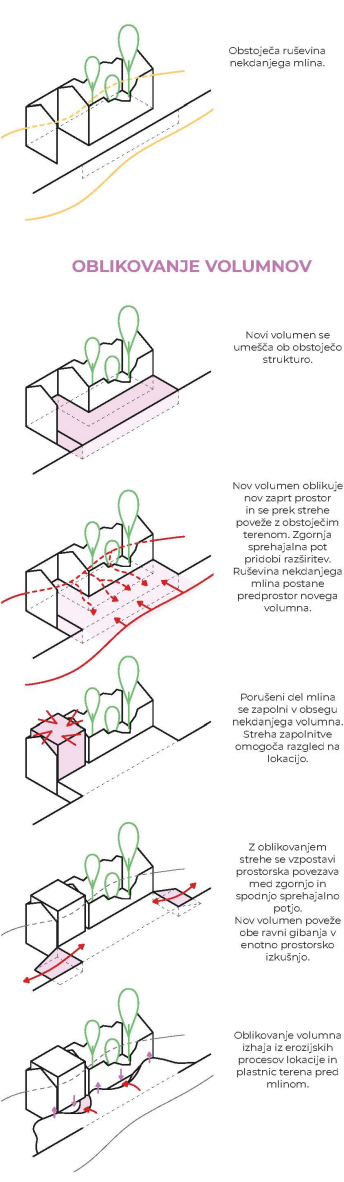
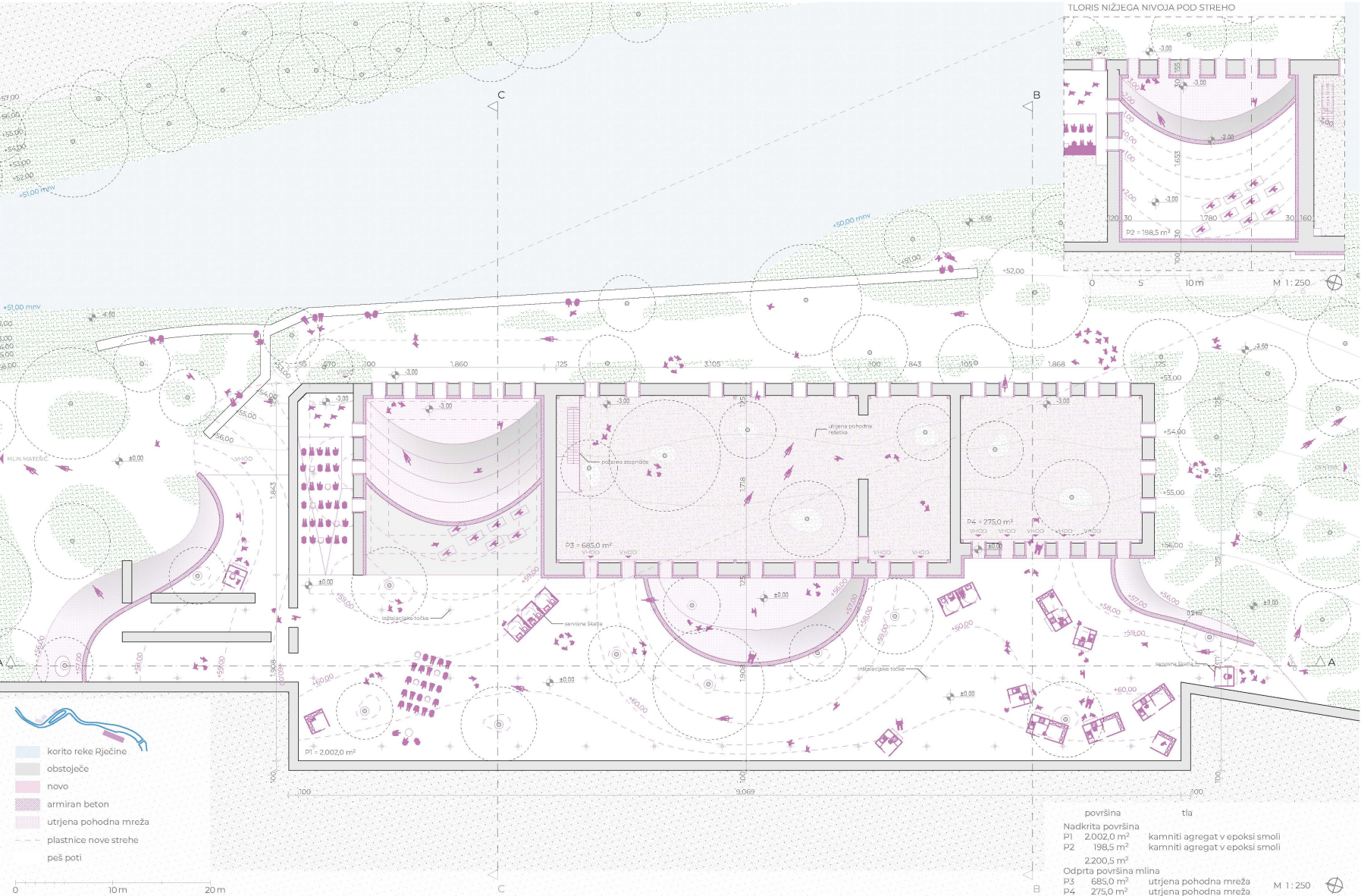
Prenova obstoječih objektov temelji na ovijanju kamnitih zidov z lahkim ojačitvenim sistemom, ki povezuje in stabilizira konstrukcijske elemente ter jim omogoča ohranitev obstoječe oblike. Pri tem poseg ne ruši vzpostavljene simbioze med naravo in zidovi, temveč jo ohranja in poudarja. Utrjena struktura objekta ostaja vidna, hkrati pa omogoča nadaljnje prerastanje vegetacije skozi objekt.

Z namenom ustvarjanja odprtih in svobodnih prostorov se poseg na lokaciji izvaja kot razširitev obstoječih grajenih struktur v zunanjem prostoru nekdanja mlina. Zaradi ohranjanja obstoječega ambianta in značilnega doživljanja lokacije so novi elementi umeščeni v ozadje objektov. Intervencija povezuje obstoječe poti z mlinom in pri tem ustvarja nove pokrite in uporabne prostore.

Arhitekturni poseg obiskovalca postopoma uvaja v prostore mlina, nadomešča njegove izgubljene dele in ustvarja nove prostorske ambiente. Medtem ko pohodna streha omogoča gibanje v horizontalni smeri, je v odprti gabarit mlina umeščen nov lebdeči volumen, ki omogoča vertikalno povezavo vse do nekdanje najvišje etaže mlina. Na vrhu lebdečega volumna je urejena razgledna ploščadi, s katere se odpira pogled na celotno območje posega in okoliško krajino.

Novonastali prostori niso omejeni z vnaprej določenim programom, temveč uporabnikom omogočajo svobodno in prilagodljivo uporabo. Različni ambienti, ki se med seboj razlikujejo po višini, obliki, legi in usmerjenosti, se lahko s pomočjo montažnih elementov začasno razdelijo v samostojne funkcionalne cone. Te lahko skozi čas spreminjajo svoj namen in način uporabe, ne da bi se pri tem izgubila temeljna povezanost med mlinom, arhitekturo in naravo.

TLORIS PRITLIČJA - MLIN ŽAKALJ

VZDOLŽNI PREREZ - MLIN ŽAKALJ

PREREZ A-A

SCHEME UPORABE PROSTORA

